

SZABADSÁG

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szekelyudvarhely, Kossuth Lajos utca 18 szám.

Megindult a tavaszi vetési harc

Falujárásaim során örömmel tapasztaltam, hogy földműves testvéreim mily hatalmas lendülettel fogtak a tavaszi vetési munkálatok elvégzésének. Alig jelentkezett az első tavaszi napsugár, már kora hajnalban kint van a falvak apraja-nagyja a mezőn, trágyáznak, szántanak és vetnek.

Igen, szántanak és vetnek, mert földműveseink megértették a népi demokrácia hívó szavát a többtermelés fejlesztése érdekében. Több kenyeret a gyárak és műhelyek munkásainak az asztalára, mert ha ez meglesz, több vas, vászon és talp kerül ki a falura földműves testvéreinknek.

Ennek a vetési csatának a megnyeréséhez Népi Köztársaságunk kormánya minden lehetőséget elkövet, hogy földműves testvéreinknek elegendő tavaszi vetőmagjuk legyen. Most újabban is a Szovjet-Uniótól megyénk tizenhárom vagon tavaszi búzát kapott, melyből négy vagon már meg is érkezett és a kiosztása megkezdődött. Ezen kívül még kaptunk öt vagon zabot, melynek a kiosztása szintén megkezdődött.

Ebből is látszik, hogy míg a tengeren túli és nyugati imperiálista és kapitalista urak Marshal-tervvel szédítgetik a világot, addig a kisépek nagy barátja, a Szovjet-Unió, tervek helyett önzetlentül nyújtja a kész segítséget azoknak, akik erre rászorultak.

Rajta hát, földműves testvérek, föl a vetési csata megnyerésére, országunk gazdasági fellendítésével, szabadságunk és függetlenségünk megvédésére.

Kertész János

„Mélyek a gyökerek“

Április 1-én este 8 órai kezdettel a brassói román népszínház vendég szereplésében színe került Székelyudvarhelyen a »Mélyek a gyökerek« amerikai társadalmi színmű.

A színdarab a néger kérdéssel foglalkozik és a Truman elv és Marshall terv »demokráciájának« hű színpadi tükörképe.

A nagyszerű színészek pompás előadását a színházat megtöltő román és magyar közönség mindvégig nagy figyelemmel és tetszéssel kísérte.

A népművészek a népi demokrácia új kultúráját közvetítik, mely formájában nemzeti, tartalmában demokratikus. A jelenlétüknek alkalmuk volt újra tapasztalni, hogy ez a demokratikus tartalom mennyire össze tudja hangolni a különböző anyanyelvű embereket.

A Népi Demokrácia Frontja fölényes győzelme folytán 405 mandátumot kapott

A Nagy Nemzetgyűlésnek 39 magyar nemzetiségű képviselője van — A Magyar Népi Szövetség 30 képviselője került be a parlamentbe

A bukaresti értesülések szerint az igazságügyminisztérium a leadott szavazatok értelmében megállapította, hogy a Népi Demokrácia Arcvonal 405 mandátumot kapott, míg az ellenzéki Bejan párt 7 mandátumot, a Lupu féle Demokrata Paraszt-Párt 2 mandátumot nyert.

A szavazási adatok eredményéből kitűnik az is, hogy az alkotmányozó Nagy Nemzetgyűlésnek 39 magyar nemzetiségű tagja lesz, amelyből 30 a Magyar Népi Szövetség jelöltje.

Ezek a következők: A Magyar Népi Szövetség részéről: Balogh Edgár, Bende Béla, Bányai László, Csákány Béla dr., Czápos Ferenc, Czíkó Lőrinc, Czíkó Nándor, Csögör Lajos dr., Duma György, Gál Márton, Huszár Sándor, Imets János, Juhász Lajos, Kacsó Sándor, Kiss Pál, Koszti G. István, Kurkó Gyárfás, Kenyeres Pál, Lázár József, Mikés János, Nánási János dr., Nyilas Ilona, Ráczy György, Solymos Iván dr., Szabó Etel, Szűcs Margit, Takáts Lajos dr., Tóth Géza, Vas Márton.

A Román Munkás Párt magyar nemzetiségű megválasztott képviselői: Csiki János, Nagy István, Nagy Viktor, Mogyorossy Sándor, Rangepcz József, Sós József, Szabó Albert, Szenkovits Sándor, Vincze János.

Szálva—Visó...

A népi demokrácia rendszere nem a nagy frázisok, nagy szavak, tartalom nélküli ígéretések rendszere. Amikor ezt a szót halljuk — újjáépítés — az valóban ezer és ezer dolgozó erőfeszítéseit jelenti.

Alig néhány esztendővel a háboru pusztításai után, már nemcsak a háboru okozta romokat takarítjuk el, hanem a mult évtizedek mulasztását is pótoljuk. Amíg a történelmieket 1940 előtt csak választási jelszavakként ígérték vasutat, utat, hetet-havat, amíg a horthysta négy esztendő alatt ifjainkat gyilkolásra készítették elő a leventepuskák mellett a sovinizmus és antiszemitizmus fegyverével: addig ma ezer és ezer ifju, felnőtt férfi, nő indul harcra. Harcolni a földdel, a vassal, a kővel, a földdel, hogy új országot, békés és virágzó országot építsen magának.

Botorka... Nagycsány... gázláng... Craiova... fűtőház... Bumbuşi—Lizeveni, Szálva—Visó... vasut... alagut... Minden egye állomás győzelmiünk újabb és újabb záloga.

Ezer és ezer elhanyagolt, neveletlen, vagy éppen helytelen irányba nevelt ifjúból nevelnek ott egészséges gondolkodású, öntudatos dolgozót, akik visszakerülve, a községükben, városukban tovább folytatják azt a nevelő

munkát, amelyet ott néhány hónapon keresztül magukba szívtnak. Építői lesznek az új, szocialista társadalomnak.

Újabb újjáépítési munkák indultak meg az országban. Épül a Szálva—Visói vasutvonal. Ide ehhez a munkacsoporthoz mentek Udvarhely megyének az ifjai is.

110 ifjunktárs indult a munkabrigáddal, Gegő Pál és Csog Oszkár vezetésével.

Ifjaink bucsuztatásához a város apraja-nagyja kivonult. Az Ifjunktárs Szövetség székházában a megye részéről Soós Mihály dr. alispán kívánt eredményes jó munkát ifjainknak, biztosítva őket a megye támogatásáról.

Csiki János képviselő az ifjuság tomboló lelkesedése közben szólott az indulókhoz, lelkesítve őket a jó munkára. Majd Ádám József, az IMSz megyei titkára és Gegő Pál, az induló csoport vezetője szólottak az indulókhoz.

Ezután elhagyták az IMSz székházát és a szakszervezetek fuvoszenekarának kísérete mellett vonultak ki az állomásra. Az zöldágakkal, a munkásharcosok képeivel és a jelszavakkal díszített vasuti kocsik előtt megegyeszer bucsut vettek az itthon maradtaktól és lelkes csillogó szemmel ülték fel a kocsikba. A helyi csendőrök lelkes tüntetése kísérte őket. Már elindult

a vonat, de a csendőrök jelszavai még mindig hangzottak az állomás környékén is.

A csendőrök jelszavaival összegyűlt az induló ifjak jelszava:

Harcolunk és dolgozunk,
Új országot alkotunk.

Ez a jelszó is jellemzi a munkásifjuság új, harcos, építő szellemét.

Ez a 110 ifju az ezrekhez csatlakozva építi a jövő boldog, békés és virágzó Romániáját. b. b. m.

Újabb 5600 kg. tejpor

érkezett a megye részére, ami azt jelenti, hogy azoknak a gyermekeknek a létszámát, akik tejet kaptak a Gyermekvédelmi Bizottságtól, 3000-re lehet felemleni. Az eddig működő 9 tejkonyhán 800 szegény rászorult gyermek kap naponta tejet és izes puliszkát tizóráira. Látszik is az eredmény, a kicsik arca gömbölyödni kezdett a »madárkatejtől«, ahogy ők nevezik az itt kapott tejet.

Terhes és szoptató anyák szeretet-csomagokat kapnak. Általános megelégedés sugárzik az arcokról. A felvidéken a leginkább szűkséget szenvedő községekben működik a tejkonyha. A tejkonyhák vezetését és munkáját a Gyermekvédelmi Bizottság keretében az Egységes Női Szervezet végzi. Lelkes, fáradhatatlan asszonyok, akik szívesen sietnek a tejkonyhára elkészíteni a tizórait, felajánlják edényeiket, meglátogatják a családokat.

Asszonyok! fel a munkára! Siesünk, hogy minél eredményesebb munkát végezhessünk. A jövő nemzedék, a mi reménységünk, a gyermek.

Munkában a MNSz ifjusági szervezete Felsőrákoson

A felsőrákosi ifjuság résztvevett a kultúrtház padjainak és színpadának megjavításában. Már kisebb színdarabokat is elő lehet adni itten. Az ifjuság saját szorgalmából szervezte meg zenekarát, amely szépen halad és fejlődik. A műsoros estéken begyűlt összegekből annyit összegyűjtöttek, hogy hangszereket tudtak beszerezni és a zenekar már két hegedűvel, bőgővel és egy klarinétal rendelkezik. Ez kultúrteremtést jelent.

»Az együtt élő népek teljes testvériségéért dolgozunk és a tartós békéért folytatott harcban tehetségünkhöz mérten mi is kivesszük részünket«, írják nekünk a községből küldött tudósításban.

Romániában megjelent az ifjuság magyarnyelvű lapja, az „Ifjumunkás“

Felhívjuk a magyar ifjuság figyelmét az »Ifjumunkás« címmel megjelent hetilapra, mely hat terjedelmes oldalával tükrözi vissza a Romániában élő minden nemzetiségű, haladó szellemű demokratikus ifjuság harcát a »szocializmus« alapjainak a lerakásáért.

Az »Ifjumunkás« nem mindennapi körülmények között 1948. március 11-én látott napvilágot, ezzel új fejezetet adva magyar ifjuságunk kezébe, jobb és boldogabb életért vívott harcához.

Mindezt szükségesnek tartjuk és kérjük megynk magyar ifjuságát, hogy az »Ifjumunkás« című lapot minél előbb és minél nagyobb számban rendeljék meg.

Alant közöljük a megrendeléssel kapcsolatos tudnivalókat. Cím: Szerkesztőség és Kiadóhivatal, București, Calea Victoriei 103. Telefon: Szerkesztőség: 3-59.68, 3-30.29. Kiadóhivatal: 4-80.15, 3-80.23.

Előfizetések: Kollektív előfizetések alkalmazottak részére: 1 évre 300 lej. Egyéni előfizetés 1 évre 370 lej. Támogató előfizetések üzemek, vállalatok részére: 10 000 lej. Zs. D.

Ujjászervezik az egészségügyi bizottságokat

Az egészségügyi minisztérium kiküldötte Lidovski Vitalie dr., Hódy Károly dr. vármegyei főorvos és a Demokrata Nők Egységes Szövetsége részéről Horváthné Szűcs Vilma megkezdtek a megyében lévő körorvosi székelyek sorsallátogatását. Mindenütt ujjászervezik az egészségügyi bizottságokat és ezáltal megadják a lehetőséget, hogy a nép megvalósíthassa az alkotmányban lefektetett jogait.

Az alkotmány egyik pontja kimondja a nép egészségügyi színvonalának emelését. Ezt úgy érhetjük el, ha az ujjonnan megválasztott egészségügyi bizottságok a körzetükben felmerülő kérdéseket tanulmányozzák és azoknak megvalósítását saját maguk kezdeményezik. Ily módon fogjuk elérni, hogy az anya- és gyermekvédelem mellett megvalósuljanak azok a tervek is, amelyek a nép egészségügyi színvonalának emelésére irányulnak.

Az eddig meglátogatott községekben mindenütt nagy örömmel fogadták a kiküldötteket, amiből világosan kitűnik, hogy a nép tudatában van annak, hogy az alkotmányban lefektetett jogok meg is fognak valósulni, a nép és a kormány munkájának összehangolása folytán.

x Ha azt akarja, hogy rendkívüli zenei élményben legyen része, jöjjön el április 14-én este 8 órakor a mozi-terembe, ahol a Székelyudvarhelyi Megyei Szaktanács a Székelyföldi Megyei közönséges hangverseny keretében zenei hangversenyt rendez. Részletes műsor a következő számban.

x Keresek megvételre egy Kodak Junior 620-as fényképező gépet. Cím a kiadóhivatalban. 3-3

x Veszek üres méhkaptárokat. Cím a kiadóhivatalban.

Athén felé nyomulnak a görög szabadságharcosok

A Szabad Görögország rádiójelentése szerint Helikonnál, Athéntől 90 kilométerre északnyugati irányban harcok folynak a demokrata hadsereg és a monarcho-fasiszta erők között. Balsikereik igazolására a monarcho-fasiszták azt hozzák fel, hogy a hó és a szélviharok akadályozzák a hadműveletet. A demokratikus hadsereg egységei egyre fokozzák tevékenységüket és nyomulnak előre Athén felé.

Az athéni Nemzeti Bank alkalmazottai elhatározták, hogy hétfőn reggeltől kezdve sztrájkba lépnek.

Nagy adóleszállítások az új költségvetésben

Több rendkívüli adót töröl az új adótörvény.

A fizetések havi 8000 lejig adómentesek.

Luca László pénzügyminiszter az új költségvetési év kezdetén ismertette azokat a nagy fontosságú elveket, amelyeknek az alapján az új költségvetést összeállították. A beszámolóból megállapítható, hogy az új költségvetési évben a progresszív adórendszer érvényesül az élet minden területén. Látható továbbá az is, hogy a pénzügy-

miniszternek a dolgozó réteg iránti szeretete több olyan intézkedésben is megnyilvánul, amelyek a dolgozó nép gazdasági felemelkedését célozza.

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági jövedelem megadóztatásánál tekintetbe veszi a földműves birtokának hektár-mennyiségét, a mezőgazdasági hozamot, a termelési költségeket, az élő és holt leltári értékváltozást. A mezőgazdasági ingatlanátruházás esetén az ingatlan valóságos értéke utáni illetékeket kell majd fizetni. A kenyér és só adóját eltörölték, amiáltal olcsóbbá teszik ezeket a szükséges cikkeket.

Megszüntette a pénzügyminiszter a

kész és félkészárúnál, valamint a nyersanyagok szállításánál a 12 százalékos rendkívüli forgalmi adót. A jövőben ezt a forgalmi adót, amely a termény minden fázisánál fizetendő volt, csak a fogyasztóhoz való jutása esetén kell majd leróni és ezáltal az ipari termékek árai nagy olcsóbbodást fognak elérni.

A kisiparosok és kereskedők megadóztatásánál a pénzügyminiszter megszüntette az összehasonlítási megadóztatás rendszerét. Az adóztatás az új költségvetési évben a két réteg számára a részükről beadott adóvallomás, a forgalmi adóról szóló kimutatás és a jövedelmezőségre megállapított hivatalos haszonkulcs alapján fog történni. Itt is nagy mérséklés történt, mert a jövedelmezőségi haszonkulcs a kereskedőknél 30, a kisiparosoknál 20 százalékkal csökkent. A különböző könyvek vezetése alól is mentesülnek azok az iparosok, akik tíznél kevesebb alkalmazottal és 10 lóerőnél kisebb géppel dolgoznak és azok a kereskedők, akiknél 300 000 lejnél kevesebb az adóalap. Ezek csak a pénztárkönyvet kötelesek vezetni.

A dolgozó munkásság és értelmiség részére pedig nagy könnyebbitést jelent az az elhatározás is, hogy a 8000 lej aluli fizetéseket mentesítik az adók alól.

A dolgozó földművesség előnyeit szolgálja a petroleumot és melléktermékeit terhelő kincstári illetékek egy részének az eltörlése is.

Az új demokratikus költségvetés tehát minden tekintetben jelentékeny előnyöket és könnyítéseket hoz a dolgozó nép számára és annak felemelkedését és haladását szolgálja.

A MNSz közbenjárt a kétes állampolgársági esetek tisztázása érdekében

Több erdélyi törvényszék az 1947 május 30-án megjelent 162/947 számú állampolgársági törvény alkalmazásával kapcsolatban hibás gyakorlatot folytatott, olyan értelemben, hogy a törvény alapján nem ismerte el a román állampolgárságát azoknak a délerdélyi lakosoknak, akik 1940 augusztus 30-ika után lemondtak a román állampolgárságról és magyar állampolgárságra optáltak, majd a felszámolás idején Észak-erdély vagy Magyarország területén voltak és innen később visszatértek Délerdélybe. A törvényszékek

elutasító határozataikban arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a 261/1945 számú, 1945 április 4-én kelt törvény, valamint ennek 12/1945 számú végrehajtási utasítása, melyek érvénytelennek nyilvánították a román állampolgárságról való előbbi lemondásokat, hatályon kívül helyezték a 162/1947 számú törvény által.

Ezekkel az esetekkel kapcsolatban a Magyar Népi Szövetség megkeresése nyomán az igazságügyminiszter f. évi február 26-án körrendeletben hívta fel a bíróságok figyelmét arra, hogy a

fenti értelmezés téves és hogy a 162/1947 sz. törvény általános jellegű, nem helyezhette hatályon kívül a 261/1945 számú törvényt, valamint annak végrehajtási utasítását, amelyek különleges jellegűek.

A 126/1947 számú törvény parlamenti vitája alkalmával az igazságügy miniszter és a törvénytervezet előadója is határozottan leszeggették, hogy ugyan a 261/1945 számú törvény, valamint annak végrehajtási utasítása érvényben maradnak és így a délerdélyi lakosok akik 1940 augusztus 30-ika után lemondtak román állampolgárságukról annak újra való megállapítását akár a 261/1945 számú, akár a 162/1947 sz. törvény alapján kérhetik.

A MNSz országos központja felhívja a fentiekre mindazok figyelmét, akiknek a román állampolgárság megállapítása iránti kérését a 162/1947 számú törvény alapján a törvényszékek az érvényesítéssel el, mert 1940 augusztus 30-án lemondtak román állampolgárságukról, hogy újlag adják be kérésüket a 162/1947 számú törvény 4. szakasza értelmében, vagy az elutasított törvényszéki ítélet ellen éljenek semmisségi panasszal (recurs).

A 162/1947 számú törvény 4. cikkének szakasza alapján való kérés megújításának azért van helye, mert az állampolgársági kérdésben hozott előbbi ítélet nem bír az ítélt dolog (res iudicata) jellegével.

Újlag felhívjuk az érdekelteket figyelmükre arra, hogy a 162/1947 számú törvényben biztosított rövid eljárás szerint csak folyó évi május 30-ig lehet beadni a román állampolgárság megállapítása iránti kéréseket.

SPORT

Arsenal-UMTE Autó Sport 5:4 (2:3)

Vasárnap Nagyszebenben játszott az Autó Sport férfi kézilabda csapata a RPR kupáért. A vezető goalt az Arsenal dobta a 6. percben, majd a 9. percben már 2 goalal vezettek a szebeniek. Ezután lassan feljött az Autó Sport és szebbnél-szebb támadásokkal veszélyeztette az Arsenal kapuját úgy, hogy az első félidőben 3:2 vezetésre javította az eredményt. A második félidő igazi kupa küzdelmet hozott. Minden percben veszélyben volt mind a két kapu, majd az utolsó percekben az Arsenal vette át a mérkőzés irányítását és az Autó Sport széteső csatársora már nem bírta a hatalmas iramot és nem bírta az Arsenal egy goalos előnyét kiegyenlíteni. Az udvarhelyi fiúk minden dicsegetést megérdemelnek, mert idegen pályán az Arsenaltól nem szégyen kikapni egy goalt. Mindenesetre, ha az első félidő taktikáját folytatták volna a második félidőben is és nem egyéni játékkal próbálkoznak, úgy goalokkal meg lehetett volna nyerni a mérkőzést.

Máskülönbben a mérkőzés ellen mindkét fél óvást adott be.

Autó-Sport utánpótlás—Csikszereclai Federálé Hargita 5:2.

A látottak alapján örömdetesesen tapasztalhattuk, hogy az Autó-Sport utánpótlása biztosítva van.

UMTE—CSMS 1:0 — 0:0.

Szép győzelmet aratott az UMTE labdarúgó csapata a bajnokságra törő CSMS csapata ellen és minden remény megvan, hogy a kerületi bajnokságot az udvarhelyi fiúk megnyerik.

Sakk

Az UMTE sakkszakosztálya f. hó 8-ai kezdettel rendezte meg Udvarhely város 1948. évi írásos sakkbajnokságát. Jelentkezési határidő április 7-én d. u. 5 óráig, Elekes Dénes asztalos mesternél, Kossuth-u. 1 szám alatt.

SZÖVETKEZETI ÉLET

— Az udvarhelymegyei „Federale” közleményei —

Kerületi szövetkezeti értekezlet városunkban

F. hó 1-ére a brassói szövetkezeti felügyelőség a kerülethez tartozó 6 vármegyei központ vezetőségét értekezletre hívta össze városunkba. Az értekezleten résztvettek Stefănescu kerületi főfelügyelő, Bărsan felügyelő, a RMP képviselőjében Hirsch Emil, a megyei szaktanács részéről Sabău Carol titkár és a hat megye Federáléinak elnökei és igazgatói.

Az értekezletet Izsák Tibor, a helyi központ elnöke nyitotta meg üdvözölve a vendégeket és kiküldötteket. A megnyitó után Hirsch Emil és Sabău Carol a párt és szervezetek jókívánságát tolmácsolták, hangsúlyozva, hogy a helyi Federale rövid idő alatt olyan munkát fejtett ki, ami nagy segítséget jelentett a politikai pártok, valamint a megye dolgozó tömegei számára. Biztosították a Federale vezetőségét, hogy a jövőben is úgy a pártok, mint a szervezetek meg fognak adni minden segítséget a szövetkezeti élet fejlesztése céljából.

Az üdvözlő beszédek után Stefănescu, a brassói kerület felügyelője ismertette a szövetkezetek fontosságát. Kiemelte beszédében, hogy a népi demokráciában a szövetkezeti mozgalom elválaszthatatlanul össze van kapcsolva a politikai élettel, ennek gazdasági alapját képezve. A most lezajlott választások sikeréhez nagymértékben járult hozzá a szövetkezeti mozgalom, mert a dolgozó tömegek közszükségleti cikkel való ellátásával megnyerte a tömegek bizalmát a népi demokrácia frontjának választási programja iránt.

Továbbá megemlítette, hogy a gazdasági fejlődés nem tudott lépést tartani a politikai fejlődéssel és a most megszervezésre kerülő alkotmány biztosította lehetőségeket kell kihasználni a szövetkezetek teljes kifejlődése érdekében. Azonban a szövetkezetek saját erejükre kell, hogy építsék jövőjüket, alaptökéjük felemelésével kell, hogy biztosítsák a tagok ellátásához szükséges összegeket.

Végül hangsúlyozta, hogy a szövetkezetek vezetőségei a legdemokratikusabb elemekből kell, hogy összetevődjenek, akik szorosan együttműködnek a demokratikus szervezetekkel és állami hatóságokkal.

A felügyelő előadása után a megyei központok vezetőségei megtették havi helyzetjelentésüket.

Ezek után Bărsan kerületi felügyelő a hat Federale munkaversenyének díját, a szövetkezeti vándorzászlót, az 1947-évi mérleg leggyorsabb elkészítéséért, a bizottság döntése alapján, Nagykülli megye szövetkezeti központjának adta át.

Az értekezlet Stefănescu felügyelő záró szavaival ért véget.

Nyomatott a »Szabadság« könyvnyomdában Székelyudvarhely.

TEJSZÖVETKEZETI-OSZTÁLY.

A tej és tejtermékek gyűjtésének és feldolgozásának szabályozása

Tejszövetkezeti hálózatunk és tejtermelő gazdáink szempontjából igen nagyfontosságú rendelet jelent meg a Hivatalos Lap 1948 március 6-iki 55. számában. E szerint a rendeletnek a Hivatalos Lapban való közzétételétől kezdve az ország területén a tej felvásárlása és feldolgozása új rendszer szerint történik.

A rendelet szerint, Societatea Comercială de Stat pentru Colectarea Industrializării și Comercializării Laptelui și Derivatelor, röviden ROMLACTA elnevezésű állami kereskedelmi társaság hatáskörébe tartozik a tej- és tejtermékek gyűjtése, feldolgozása és eladása.

A ROMLACTA állami kereskedelmi társaság alapszabályai szerint a részvénytársaság Bukarestben székel, annak részvényei az állam tulajdonát képezik. Az ország fontosabb városaiiban a társaságnak fiókjai vagy kirendeltségei fognak működni.

Az említett rendelet szerint a ROMLACTA kereskedelmi társaság közvetlenül a termelőktől a tejet 3 módon gyűjti össze:

- a) saját gyűjtő szervei útján;
- b) tejfeldolgozó és tejértékesítő szövetkezetek útján;
- c) megbízottak útján.

A rendelet szerint tehát az összes tejszövetkezeteink, beleértve tehát a Szövetség Központ vajgyárait is, közvetlen megbízást kaphatnak a ROMLACTA-tól a tej összegyűjtésére, illetve feldolgozására.

A ROMLACTA cég fogja megállapítani az egyes gyűjtési körzeteket és ad ezeknek a gyűjtési körzetekre érvényes gyűjtési megbízást.

Az Ipar és Kereskedelemügyi Miniszter később kiadandó rendelete fogja szabályozni a tej összegyűjtésének és elosztásának módját, valamint a tejtermékek értékesítését is.

A városok és munkásközpontok friss tejjel való ellátása érdekében a ROMLACTA külön megállapodást létesíthet községi ellátó kereskedelmi társaságokkal és fogyasztási szövetkezetekkel.

A rendelet a továbbiakban az Ipar és Kereskedelemügyi, valamint a Pénzügyminisztérium hatáskörébe utalja a ROMLACTA állami kereskedelmi társaság működésének ellenőrzését.

A ROMLACTA alkalmazottjai nem lesznek állami tisztviselők, azonban működésüket a fenti szervek ellenőrzik és amennyiben működésükkel a miniszteri rendeletben lefektetett célt meggátolják, vagy nem lelkiismeretesen végzik, úgy az állami tisztviselőkre vonatkozó törvények szerint és a szabotázstörvény szerint büntetődik.

A ROMLACTA alapszabályai szerint,

a ROMLACTA a tejgyűjtésben, tejnek közvetlen fogyasztóhoz való eljuttatásán, továbbá a tejtermékek feldolgozásán kívül még külön tejfeldolgozó üzemeket és gyárakat is létesít, továbbá a tejnek az országban való szállítását is megoldani tartozik.

Ugyancsak a ROMLACTA hatáskörébe tartozik, hogy a Földművelésügyi Minisztériummal együttműködve, az állattenyésztést a tejtermelés érdekében fejlessze.

A rendelet végül intézkedik a volt RELAP megszüntetéséről. A RELAP összes ingó és ingatlan vagyona, továbbá azok az állam, vagy más közintézmény, tehát a vármegye vagy községek tulajdonában levő tejfeldolgozó üzemek, amelyek eddig a tejgyűjtés és tejfeldolgozás érdekeit szolgálták, szintén a ROMLACTA tulajdonába adhatók át. Erre vonatkozólag az illetékes minisztérium és a ROMLACTA külön kell megállapodjon.

A rendelet tehát az eddigi tejgyűjtő, tejértékesítő és tejfeldolgozó szövetkezeteket, valamint a másodfokú szövetkezetek tejfeldolgozó üzemeit és gyárait (tehát a Szövetség vajgyárait is) arra kötelezi, hogy a ROMLACTA állami kereskedelmi társasággal megállapodást létesítsenek. A megállapodás szerint kapják meg a tejgyűjtésre kijelölt területeket (zónákat), továbbá meg kell állapodjanak az összegyűjtött tej értékesítésére és feldolgozására.

Egyelőre az Iparügyi és Kereskedelemügyi Minisztériumnak a tej gyűjtésére és elosztására vonatkozó rendelkezése még nem jelent meg. Ez rövidesen azonban megjelenik.

A rendelet végre gyökeresen kiirtja a mult átkos rendszerének minden maradványát és véglegesen, ország-szerte rendezti az Antonescu uralom idejében létesített Odélap által szétzüllesztett tejjgazdasági viszonyokat. Az állam vette a kezébe ennek az igen fontos gazdasági ágazatnak irányítását és ezen a téren ott, ahol fejlett tejszövetkezeti hálózat van, igen szerencsésen kapcsolódhatik egybe — a kollektív gazdálkodás diadalaként — az állami és a szövetkezeti gazdálkodás.

A ROMLACTA, mint állami kereskedelmi vállalat, mint felsőbb irányító szerv máris határozottan azt a rendelkezést adta ki szervező ellenőreinek, hogy ott, ahol szövetkezeti tejlüzemek találkoznak, kizárólag ezeken keresztül kell a szervezést folytatni.

A Népköztársaságunk alkotmányában biztosított szövetkezeti mozgalom hivatott az államtulajdon, állami gazdálkodás és magántulajdon, magángazdálkodás között az összekötő szerepet játszani. A szövetkezetek vannak hivatva az állam által nyújtott

hiteleket, nyersanyagokat kereteikben a parasztok és kisiparosok milliós számára átvenni és a termelés szolgálatába állítani.

A szövetkezeti mozgalom tehát olyan intézménye Népköztársaságunknak, amelyen keresztül a kistulajdonra támaszkodó parasztságnak és kisiparosságnak alapvető támogatást akar adni.

Kétségtelen tehát, hogy minden kezdeményezésben, így a ROMLACTA keretében is szövetkezeteink megkapják feladataikat és további fejlődési lehetőségük biztosítékát.

Megyéink tejjgazdasága csak nyerhet ebből az új rendszerből. Tejszövetkezeteinknek és szövetkezeti üzemünknek gyakran kellett harcot folytatnia előbb az Odélap által támogatott magánkereskedőkkel és újdonsült magán-tejesekkel, aztán egyes gyűjtőközpontok lelkiismeretlen és spekuláns vezetőivel. Ma, amikor az állam veszi a kezébe a tejipar és a tejtermékkereskedelem irányítását és azt a jelszót adja ki, hogy kizárólag szövetkezeteken keresztül dolgozni, biztosak lehetünk abban, hogy tejszövetkezeteink és ezeken keresztül a termelők érdekeinek ezután könnyen érvényt lehet szerezni.

Kétségtelen, hogy az állami vállalat a rendelkezésre álló eszközökkel azt is el tudja majd érni, hogy tejtermékeinknek és elsősorban vajunknak komoly külföldi piacot szerezzen és így árban is megfelelő értéket kapjunk érettlük.

Itt azonban a termelőrétegeknek is hivatásuk magaslatán kell állaniuk és a komoly termelést minden eszközzel folytatni. Tudniok kell termelőinknek, hogy ezután a szövetkezeti erők legteljesebb állami támogatással állhatnak sorompóba ebben a gazdasági ágazatban, de ugyanakkor tudniok kell a spekulánsoknak, a feketézőknek, a teffel- és vajkupecseknek is, hogy az újonnan létesített állami vállalat a legkíméletlenebb eszközökkel fogja eltiporni a termelőt és fogyasztót egyaránt kizárólag spekulánsi.

A Transsylvania vajgyár vezetősége már felvette a kapcsolatot a ROMLACTA vezérigazgatóságával és érkezőbe lépett a megyébe kiküldött szervezőkkel is, akiknek egyébként is utasításuk van arra, hogy a hatóságok mellett elsősorban szövetkezeti üzemünkkel vegyék fel a kapcsolatot, ami meg is történt.

Vajgyárunk jó hírnevére vall az a tény, hogy a ROMLACTA vezérigazgatósága azzal az utasítással küldötte utjukra a szervezőket, hogy a megyei szervezések főtételül vajgyárunkkal egyetértésben és a szakembereink igénybevételével és meghallgatásával végezzék. Így mindenképpen biztosítva látjuk a jövőben is a tíz és tizezernyi szövetkezeti termelő érdekeit.

További részletekre csak azután kerül sor, miután az ipari és kereskedelmi minisztérium kiadja részletes utasítását, amelyről mi idejében értesítjük tejszövetkezeteinket.

„Transsylvania” Vajgyár
Székelykeresztúr.
Tekonczia A.

Meghívó

A székelyudvarhelyi „ODORHEIUL“ megyei szövetkezeti központ igazgatósága értesíti szövetkezeteit, hogy az alapszabályok értelmében az évi rendes közgyűlést 1948. április hó 22-én délelőtt 9 órakor tartja meg a Royal mozgósínház termében. Amennyiben a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, úgy a közgyűlés alapszabályunk 42. pontja értelmében ugyanazon függetlenül a jelenlevő tagok létszámától, két órával később, azaz délelőtt 11 órakor ugyanazon helyiségben lesz megtartva.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési iroda megalakítása és a jelenlevő tagszövetkezetek képviselőiteinek számbavétele.

2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. A mérleg veszteség nyereség számla és az 1948. évi költségvetés ellogadása és az igazgatóságnak felmentvény megadása 1947. évre.
5. Hiteligénylés legmagasabb összegének megállapítása.
6. Tagszövetkezetek be- és kilépésének jóváhagyása.
7. Jelentés az INCOOP és más ellenőrző szervek vizsgálatainak eredményéről
8. Az INCOOP közgyűlésén résztvevő kiküldöttek kijelölése.
9. Indítványok.

Székelyudvarhely, 1948. április 3.

Igazgató:
KOVÁCS LÁSZLÓ sk.

Elnök:
IZSÁK TIBOR sk.

Federala „ODORHEIUL“ Megyei szövetkezeti központ

VAGYON. Mérleg 1947. december 31. TEHER.

1	Berendezés, járművek	169.339.—	1	Üzletrésztőke	270.475.—
2	Áru-készlet	2.594.104.—	2	Tartalékalap	310.—
3	Adósok	1.127.873.—	3	Incoop-kölcsön	50.000.—
4	Központi üzletrész	425.—	4	Hitelezők	3.426.191.—
5	Átmeneti tartozások	65.000.—	5	Átmeneti követelések	453.303.—
6	Pénztár	269.473.—	6	Felesleg	25.935.—
Összesen saját aktiv-vagyon:		4.226.214.—	Összesen saját passzív vagyon:		4.226.214.—
7	Mandát-pénztár	6.910.578.—	7	Incoop követelés mandát-árúkért	85.085.867.—
8	Mandát-követelések bank folyószámlán	1.509.950.—	8	Mandát hitelezők	1.175.293.—
9	Mandát-árúkészlet	52.762.283.—	9	Passzív nyilvántartási szla	100.000.—
10	Mandát adósok	25.078.349.—			
11	Aktiv nyilvántartási szla	100.000.—	Összes passzív vagyon:		90.587.374.—
Összes aktiv vagyon:		90.587.374.—			

VESZTESÉG

Üzleteredmény számla 1947. december 31.

NYERESÉG

Üzleti költségek	1.423.926.—	Nyers felesleg saját árukon	251.450.—
Kereskedelmi adók	325.000.—	Mandát-árú jutaléka	1.523.177.—
Kamat	732.—	Bizományi áruk utáni jutalék	12.920.—
Vagyon felértékelési veszteség leírása	11.954.—		
Összesen:	1.761.612.—		1.787.547.—
Felesleg	25.935.—		
	1.787.547.—		1.787.547.—

Székelyudvarhely, 1947. december 31.

Geréd Dávid sk. könyvelő.

Kovács László sk. igazgató.

Izsák Tibor sk. elnök.

Felügyelő-bizottság: Kiss Lőrinc sk., Dr. Ferencs Balászné sk., Jobb Dénes sk.

Harmadik próbálkozás

Játszóteret a gyermekeknek!

Ez alkalommal harmadszor kerül nyomdafesték alá ez a régen hangzatosított kérés! 1940 előtt, majd 1940 után, de soha semmiféle oldalról meghallgatásra nem talált. Most újból előterjesztjük ezt az óhajt, ezt a régen megvalósításra váró kérdésünket. Most az biztatott erre, hogy az újságokból értesülhettünk ilyenmő helyes alkotásokról, azok eredményes megszerzéséről!

Bizonyára senki előtt nem kell indokolni, hogy éppen itt, Székelyudvarhelyen miért vetődött fel már régen ennek a szükségletnek a kielégítésére való felhívás. A szűk, bűzös udvarok apró gyermekerege, s nyáron vakációban még az elemista gyer-

mekeknek is szárai valósággal az utcán nőnek fel egészségtelen, életveszedelmes körülmények között.

Mennyire más volna, ha a sétátnak egyik szép sarkában egy gyermekjátszóteret rendeznénk be, ahol megszervezett mindennapi felügyelet mellett töltenék el a gyermekek az idejüket. Milyen lelki megkönnyebbülést jelentene a munkával elfoglalt szülőknek, ha egy ilyen biztos helyen tudnának gyermekeiket s nem kellene minden szekérgörgésre idegeskedniük, hogy vajjon a gyermekük nem kerül-e kint az utcán a kerekek alá. Egy pár szekér homok, egy pár tornafa felállítása nem nagy dolog. A részletek nem tartoznak ide! Hiszen a megszervezéstől függ minden.

Nézzük a gyakorlati megoldást! A tanítók szakszervezete vegye kezébe a munkát, az anyagi résznél segítenek a többi szakszervezetek s a felügyelet pedig a nagyobb tanulók nyári munkaszolgálatával, váltó rendszerrel

a tanügyi beszerzésére vár. Természetesen, az önkéntes szolgálat volna a legfontosabb.

Képzelnék, el ügyes, céltudatos megszervezéssel a gyermekek játszanának, majd mesét mondanának nekik (sőt ők is), fűrdőnének, kirándulásra mennének, egy egy kis összegyűjtött uzsonna elfogyasztása mellett, ügyes és nem rideg tanügyi foglalkozással állandóan ébren lehetne tartani a tanulóknak a tanultakat s a kicsinyekre is csak ragadna azokból valami.

Gondoljunk az ifjuság, a jövőnk megmentésére. B.

x ÜGYVÉDI HIR. Kocsis János dr. Ügyvéd, a Magyar Népi Szövetség jogügyi felelőse Ügyvédi irodáját Szent Imre-utca 17. szám alá helyezte át.

Értesítés

Az Első Udvarhelyi Gyapjufonóda, Baromvásártér 3. sz. alatt, vállal ványolást bármilyen posztóra, fonást berke és merinó gyapjura, fésülést szálgyapjura is. 3-3

x A Soc. Com. de Stat legújabb jutalása alapján: 1000 mtr. Crepe de chine, 5000 mtr. karton, 1200 pár női és gyerek patent pamut harisnya, 1000 mtr. zefir árusítását megkezdtük „UMGISZ“ szövetkezeti.

x Köszönetnyilvánítás. Mindazon ismerősöknek, rokonoknak és az állomásfőnökségnek, akik szeretett férjem, id. Pálffy István temetése alkalmával részvételük megjelenésükkel fejezték ki ezúton mondok hálás köszönetet. Örv. Pálffy Istvánné.

x Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak akik drága halottunk, id. Fülöp István elhunytakor részvételük nyilvánították temetésén résztvettek, fogadják hálás köszönetünket. A gyászoló család.

Felhívás a sportkedvelőkhez

Az UMTE sportegylet megalakította kerékpár- és motorkerékpár szakosztályát. Felhívjuk városunk eme sportágak iránt érdeklődő női és férfi közönségét, hogy minél hamarabb és minél nagyobb számban jelentkezzenek Sántha Rudolf szakosztályvezetőnél, Kossuth utca 40 szám, annál inkább, mert az edzések a napokban megkezdődnek és a szükséges anyagok, felszerelések beszerzésére a kellő lépéseket a létszám alapján sürgősen meg kell tenni. Az UMTE vezetősége.

PORTLANDI CEMENT

kapható
az UMGISZ szövetkezetben
bármilyen mennyiségben.